2.12 sveikina tai, kad Komisija sieks užtikrinti, kad kooperatyvų ir kitų socialinės ekonomikos įmonių indėlis į žemės ūkio plėtrą būtų panaudojamas per Bendrijos iniciatyvas;

2.13 pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turėtų išnagrinėti galimybę suteikti mokestines nuolaidas kooperatyvams atsižvelgiant į jų naudingumą regionui ar socialinei sferai konkrečiai ir į tai, ar jie iš esmės laikosi bazinių kooperatyvų principų: demokratijos, narių (darbuotojų ir vartotojų) solidarumo, verslo veiklos tiesioginio valdymo;

2.14 atkreipia dėmesį į galimybes, kurias siūlo kooperatyvai plėtojant vietines ekonomikas ir naujoviškas įdarbinimo formas vietos ir regionų lygiu;

2.15 ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai remti kooperatyvų (ypač prekybos kooperatyvų), kurie užsiimtų nauja žemės ūkio ir kaimo plėtros veikla, tokia kaip ekologinė žemdirbystė, akvakultūra ir kt., steigimąsi. Veiksmai gali apimti mokymą, supaprastinimą, teisines konsultacijas, dalyvių identifikavimą ir kt.

2.16 ragina savivaldas ir regionus geriau atsižvelgti į kooperatinę įmonių formą savo pramonės politikoje;

2.17 primena, kad kooperatyvai suteikia naujas galimybes gerinti užimtumą, paslaugų teikimą ir ekonomikos atgaivinimą nuošaliuose regionuose, kuriuose juntamas kapitalo trūkumas.

Briuselis, 2004 m. birželio 16 d.

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl: „Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai dėl galutinės energijos vartojimo efektyvumo ir energetikos paslaugų“

(2004/C 318/06)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į „Pasiūlymą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai dėl galutinės energijos vartojimo efektyvumo ir energetikos paslaugų“, KOM(2003) 739 galutinis – 2003/0300 (COD);

atsižvelgdamas į 2004 m. sausio 23 d. Tarybos nutarimą pagal Sutarties dėl Europos Bendrijos steigimo 175 straipsnį pateikti jai nuomonę;

atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 4 d. Komiteto pirmininko nutarimą pavesti Specialiajai tvarios plėtros komisijai parengti šią nuomonę;

atsižvelgdamas į 2002 m. balandžio 25 d. Tarybos Sprendimą dėl Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo ratifikavimo ir bendru iš to kylančių įsipareigojimų pareiškimu (2002/358/EB) ([1]);

atsižvelgdamas į 2002 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Sprendimą dėl šiltnamio efekto dujų kontroliavimo sistemos Bendrijoje ir Kioto Protokolo įgyvendinimo (280/2004/EB) ([2]);

atsižvelgdamas į 1996 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 96/92/EB dėl bendrųjų elektros vidaus rinkos taisyklių ([3]);

([1]) OL L 130, 2002 5 15, p. 1
([2]) OL L 49, 2004 2 19, p. 1
([3]) OL L 27 , 1997 1 30, p. 20

atsižvelgdamas į 1997 m. rugsėjo 18 d. savo nuomone tema „ Klimato kaita ir energetika“ - CdR 104/1997 fin ([1]) – ir 2002 m. kovo 14 d. nuomone dėl „Tarybos Sprendimo dėl Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo ratifikavimo ir bendro iš to kylančių įsipareigojimų pareiškimo“ - CdR 458/2001 fin. ([2]);

atsižvelgdamas į savo Nuomonę dėl Komisijos komunikato Šeštajai Europos Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programai „Aplinka 2010: mūsų ateitis – mūsų rankose“, Šeštąja aplinkosaugos veiksmų programa ir Europos Parlamento ir Tarybos Nutarimu dėl Europos Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programos 2001-2010, KOM (2001) 31 galutinis – CdR 36/2001 fin. ([3]);

atsižvelgdamas į tai, kad:

1. galutinės energijos panaudojimo efektyvumo didinimas yra prioritetinis Europos Sąjungos tikslas aplinkai išsaugoti ir energijos poreikiui sumažinti ir, kad tolesnis galutinės energijos panaudojimo efektyvumo ir energetikos paslaugų rinkos vystymas yra labai svarbus siekiant šio tikslo;

2. Europos regioninės ir vietinės administracijos institucijos jau daugelį metų yra energijos taupymo veiksmų pirmosiose gretose, pavyzdžiui, naudojant regeneruotą energiją ir išbandant naujoviškas energijos sistemas;

3. daugelis vietinių administracijos institucijų Europoje įsipareigojo vykdyti Kioto konvencijos tikslus;

4. energijos taupymas visų pirma turi pasiekti piliečių sąmonę, o vietinės ir regioninės administracijos institucijos, kaip arčiausiai piliečių esantis politinis lygmuo, gali įnešti savo indėlį, o tam tikslui Europos Sąjunga turi suteikti reikiamą laisvą erdvę.

Atsižvelgdamas į savo Nuomonės projektą (CdR 92/2004), kurį Specialioji tvarios plėtros komisija priėmė 2004 m. gegužės 3 d. (pranešėjas: ponas SINNER, Bavarijos laisvosios valstybės Europos reikalų ir regionų ryšių ministras (D, EVP);

savo 55-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2004 m. liepos 16-17 d.(2004 m. birželio 17 d. posėdis) priėmė šią nuomonę:

1. **Regionų komiteto nuomonė**

Regionų komitetas

1.1 sutikdamas su Europos Bendrijų Komisijos pozicija, yra tos nuomonės, kad efektyvumo didinimas naudojant galutinę energiją, yra svarbus tikslas. Jis sveikina Komisijos ketinimą toliau prisidėti vystant galutinės energijos efektyvumo ir energetikos paslaugų rinką. Taip pat ir Regionų komiteto pozicija yra tokia, jog būtina stiprinti energetikos paslaugų ir energijos efektyvaus naudojimo efektyvumo rinką ir tuo pat metu mažinti teršalų išmetimą ir skatinti tvarią plėtrą;

1.2 laiko Direktyvos pasiūlymą iš esmės teisingu bandymu siekiant šių tikslų.

1.3 be apribojimų pasisako už keliamą tikslą apsaugoti klimatą ir laikytis iš to kylančių taupymo įsipareigojimų. Valstybėse narėse, regionuose ir bendruomenėse yra jau daugybė priemonių, kurios tikslingai nukreiptos į šio įsipareigojimo įvykdymą (pasižiūrėkime į Vokietijos Federacinės Respublikos energijos taupymo įstatymą, kurį Vokietijos Bundestagas išleido 2004 m. balandžio 1 d.). Čia jau yra nustatyti siekiai gerinti energijos efektyvumą visose vartojimo srityse;

1.4 yra tos nuomonės, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonių, taip pat priemonių, skirtų galutinių vartotojų energijos taupymui, įgyvendinimas bei energijos paslaugų teikimas turėtų atitikti į konkurenciją orientuotų rinkų kontekstą; jis taip pat pabrėžtų būtinybę pirmenybę skirti viešųjų paslaugų skatinimui, kad jos ir toliau būtų kokybiškos, saugios ir prieinamos;

1.5 nekelia klausimo, kad tinkamos pagrindinės sąlygos yra reikalingos tam, kad būtų žymiai padidintas galutinio vartotojo energijos vartojimo efektyvumas. Tai geriausiai yra pasiekiama tuomet, kai yra skatinama ir didinama paklausa tinkamai technikai ir metodams. Probleminiu pasirodo pasiūlymas, kuomet vietoj tokio pobūdžio pasiūlai yra įpareigojamos įmonės. Jos tokiu atveju turėtų laikyti atsargoje metodus ir techniką, kurių paklausa naudotis nebūtų priverstas joks pirkėjas, o to pasekmė būtų galutinės kainos padidėjimas pirkėjui;

1.6 direktyvos pasiūlymus laiko priešiškais sistemai ten, kur neatkreipiama dėmesio į esmines energetikos vidaus rinkos struktūras. Direktyvos pasiūlyme yra valstybių narių toks įpareigojimas, kad mažmeninės prekybos prekybininkai ir tiekėjai savo klientams visuose galutinio vartojimo sektoriuose energetikos paslaugas ir energijos vartojimo efektyvumo priemones siūlytų iš dalies nemokamai. Tačiau atviroje rinkoje tokia pasiūla vargiai ar gali būti valdoma. Be to, rinkos dalyviai, kaip nevaržomos energijos tiekimo įmonės ir naujai į rinką išsiveržę energetikos prekybininkai, yra per daug skirtingi, kad juos būtų galima priversti paklusti vienodiems ar panašiems reglamentavimo bandymams;

([1]) OL C 379, 1997 12 15, 11, p. 1
([2]) OL C 192, 2002 8 12, 59, p. 1
([3]) OL C 357, 2001 12 14, p. 44

1.7 tinklus eksploatuojančių įmonių įpareigojimą siūlyti ir tiekti galutiniam vartotojui energetines paslaugas traktuoja kaip nusižengimą vidaus rinkos direktyvai;

1.8 naujų institucinių struktūrų kūrimą su numatytomis, daug sąnaudų reikalaujančiais priežiūros ir kontrolės įsipareigojimais laiko tik sąlyginai tinkamais tam, kad būtų padidintas galutinės energijos suvartojimo efektyvumas ir paspartintas galutinės energijos efektyvumo ir energetinių paslaugų rinkos vystymasis. Valstybėms narėms reikėtų leisti šiems tikslams įgyvendinti naudoti esamas institucijas. Pagal Direktyvos pasiūlymą energetikos taupymui skirtų priemonių kaštai „turėtų“ neviršyti jų naudingumo vertės. Kadangi nėra aišku, kaip turi būti atlikta kaštų ir naudos analizė, tai šis įpareigojimas yra tik programinė nuostata, neturinti prakatinės reikšmės, o tik pasekmę, kad kaštai gali vystytis visiškai neadekvačiai naudingumui. Gali atsitikti, kad pagal Direktyvos pasiūlymo 10 b. str. tam tikrų kaštų galimas perkėlimas per paskirstymo tarifus užgrius galutinio vartotojo pečius;

1.9 reikalauja, kad vienodo, 1 % padidinto efektyvumo dydžio nustatymas visoms valstybėms narėms neturi iškreipti konkurencijos, kadangi tos valstybės narės, kurios jau yra pasiekusios didelių veiksmingumo rodiklių, dar geresnių rodiklių galėtų pasiekti tik už palyginus didelę kainą. Būtina garantuoti, kad bus reikiamai atsižvelgta į valstybių narių praeityje dėtas pastangas. Į pasiūlymo I priede numatytas energijos taupymo priemones, kurias valstybės narės taiko nuo 1991 m., turi būti atsižvelgta taip, kad nebūtų iškreipta konkurencija; be to, RK atmeta pasiūlymą uždėti neproporcingą naštą valdžios institucijoms ir prašo taikyti vienodą požiūrį į valstybinį ir privatų sektorius;

1.10 įžvelgia numatytose priemonėse - tokiose, kaip pvz., vieningas tikslas taupyti, naujos kontroliuojančios biurokratijos ir energetinių paslaugų priverstinių rinkų kūrimą, o savo apimtimi ir intensyvumu labai toli siekiantį kišimąsi į valstybių narių energetikos politiką..

Briuselis, 2004 m. birželio 17 d.

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

2. **Regionų komiteto rekomendacijos**

Regionų komitetas

2.1 ragina Komisiją, atsižvelgiant į labai sveikintiną tikslo iškėlimą įstatymo pasiūlyme, parengti kai kuriuos esminius Direktyvos pasiūlymo punktus naujai. Perdarymo tikslas turėtų būti pirmiausia tai, jog būtina ir toliau vystyti bei stiprinti energetinių paslaugų paklausą pasitelkiant informaciją, konsultavimą ir skatinimą; todėl siūlo Europos mastu surengti informavimo kampaniją, kuri suteiktų daugiau žinių apie teigiamą energijos taupymo įtaką aplinkai;

2.2 prašo Komisiją, laikytis subsidiarumo principo, kad ir ateityje valstybėms narėms, regionams ir administracinėms bendruomenėms būtų palikta rūpintis energetikos paslaugų teikėjų kvalifikacija, sertifikavimu ar akreditavimu, energetikos audito sistemos ir energetikos paslaugų rinkos priežiūra, leista sudarinėti energijos vartojimo efektyvumo programas ir kurti viešai kontroliuojamas finansavimo galimybes;

2.3 siūlo apriboti nuostatų detalizavimą tiek, kad jis atitiktų Komisijos interesą mažinti valstybės reguliavimą, biurokratiją ir supaprastinti procedūras;

2.4 prašo Komisijos, siekiant energijos taupymo tikslo, neuždėti neproporcingos naštos valstybiniam sektoriui. Tiek valstybinis, tiek privatus sektoriai turi būti lygiai atsakingi už tai, kad būtų pasiektas bendras energijos efektyvumo didinimo tikslas;

2.5. atkreipia dėmesį į tai, kad Direktyvos pasiūlyme numatytų įsipareigojimų laikymuisi reikės imtis kontroliavimo priemonių, surinkti duomenis ir parengti Komisijai ataskaitas. Tam darbui prireiktų personalo, kurio iki šiol nereikėjo tiek viešojoje administracijoje, tiek ir įmonėse, pvz., svarbių duomenų surinkimui iš galutinių vartotojų (pvz., apie skystą kurą) ir tų žinių perdavimui, o taip pat ir energetinių paslaugų distribucijai. Tai turi būti suplanuota ir į tai turi būti atsižvelgta įstatymų leidyboje;

2.6 primena Komisijai apie reikalingumą, pilnai suderinti naują Direktyvos pasiūlymą su visų įstatyminių reglamentų energetikos srityje – ypač energetikos vidaus rinkos direktyvos - keliamais tikslais.